

A gárdaharcosok közt kifejlődött bajtársiasságra jellemző volt a jelmondatuk: „Magad elveszthetsz, de a bajtársaidat ne hagyd!”

Az ilyen katonai nevelésnek az eredménye az a lángoló hazaszeretet, az a hihetetlen német gyűlölet, amely a szovjet gárdistákat jellemezte. Ennek a nevelésnek sikerét mi sem mutathatja jobban, mint az, hogy a szovjet-gárdisták közül 117 Szovjetunió hőse és sokezer egyéb kitüntetés birtokosa került ki.

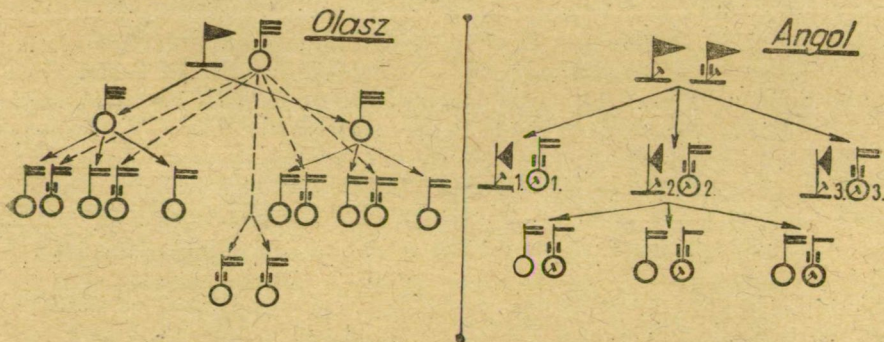
Honvédelmi Minisztérium katonai osztály

Az olasz hadosztály tüzérség szervezési kérdései az angol hadosztály tüzérség mintájára

(Az Olasz Katonai Szemle 1946 augusztus és szeptemberi számaiban megjelent Andrea Cucine tüzérszázados cikkei nyomán.)

A szerző az olasz „Friuli” hadosztályban harcolt a felszabadító angol hadsereg oldalán. Ezalatt megismerte nagyban az angol hadosztály szervezését és összehasonlításokra nyílt alkalmá. A hadműveletek alatt rögtönzött átszervezéseket végeztek az olasz hadosztálynál és keresték a rendelkezésre álló tüzérségben belül a legcélravezetőbb megoldást az együttműködés érdekében.

Az alábbi szervezésben harcolt az angol és az olasz hadosztály:

Két hármastagozású gyalogezred és egy négyestagozású tüzérezred, hadosztály tüzérparancsnokság nélkül.

A gyalogsággal azonos hármastagozásban a tüzérség. Minden gyalogsági parancsnokság mellett a vele együttműködő tüzérparancsnokság.

Az első és harmadik dandár ugyanolyan szervezésben, mint a második.

Az olasz szervezésből már első tekintetre láthatjuk az együttműködés megszervezésének nehézségeit, amelyek a zászlóaljok és tüzérosztályok közötti számbeli eltérésekből származnak.

Az angolok oldalán folytatott hadműveletek során a „Friuli” hadosztályban a kísérletezések után az alábbi megoldást találták a legjobbnak.

Tüzérezred parancsnokság ellátta a hadosztály tüzérparancsnokság feladatait, a négy tüzérosztályból két tüzéresoportot alakítottak, egyen-

kint két osztállyal, a hadosztály arcvonalát pedig két ezredkörletre osztották.

Minden gyalogezredhez beosztottak egy közvetlenül támogató tüzer-csoportot, ezáltal a gyalogezred körletében minden küzdő zászlóaljnak egy közvetlenül támogató tüzerosztály jutott. Az esetenként még beosztott megerősítő angol tüzerézredek hadosztály központi tüzeriséget képeztek.

Ennél a megoldásnál is nehézséget okozott a tüzer-csoportparancsnokság hiányos hirodófelszerelése, minek következtében nem tudták a tüzer-csoportparancsnokságok teljes egészében pótolni a tüzerézred-parancsnokság munkáját.

Végeredményként az olasz hadosztályok jövőbeni szervezésénél kívánalomként az alábbi elveket sorolja fel:

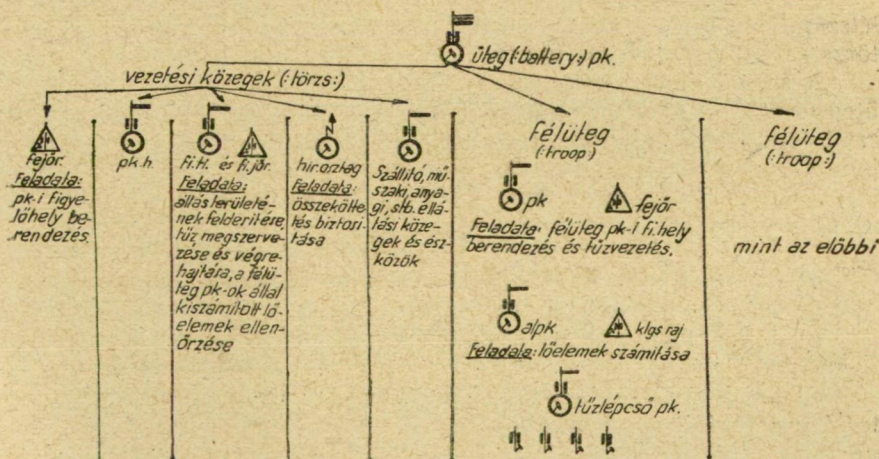
Minden hadosztályhoz hadosztály tüzerparancsnokság beszerzése, két, egyenként három osztályból álló tüzerézred beállítása, a páncéltörő ágyúosztály és a légvédelmi tüzerosztály összevonása egy harmadik tüzerézredbe, vagy ezt a két osztályt kiképzés és alkalmazás szempontjából hadosztály közvetlennek beállítani.

Egy angol üteg (Battery) és a jelenlegi olasz tüzerosztály.

A harc két alapvető tényezőjére építi fejtegetését: a tüzre és a mozgásra. Ezek alapján a korszerű tábori tüzeriséggel szembeni követelmények az alábbiak: a gyors mozgás, a tüzelőállások gyors elfoglalása, a tűz gyors megszervezése és végül a tűzősszpontositások gyors végrehajtása.

Eme követelményeknek a szerző véleménye szerint valamennyi hadsereg közül az angol tüzeriség volt képes az elmúlt háború folyamán a legjobban megfelelni.

Egy nyolclöveges angol üteg (battery) szervezése.

Ez a mult négylöveges ütegének és a háromüteges osztálynak szerencsés összeházasításából született. Az egyikből megőrizte a gazdaszat-közigazgatási, fegyelmi és lövésszaki jellemvonásokat, a másiktól viszont megvalósította az alapvető tűzvezetési egység jellemzőit. A valószínűségben azonban az angol ütegnek van néhány olyan tulajdonsága, amelyek egészen különleges arculatot adnak az ütegnek. Vagyis a gazdaságosság elvének széleskörű alkalmazása, a személyek és eszközök számának célirányos meghatározása, az anyagi önállóságnak az elkerülhetetlenül szükséges mértékre való csökkentése mellett. (A nyolclöveges angol üteg létszáma nem éri el a 200 főt, a tizenkétlöveges olasz osztály viszont meghaladja a 400 főt.)

Az angol üteg összevont tüzelőállásokat és így az összeköttetések és a tűz gyors megszervezését, továbbá gyors állásváltoztatásokat és ennek következtében a tűzérő nagyobb mozgékonyágát teszi lehetővé.

Hasonló alkalmi megoldást láttunk az elmúlt háborúban nálunk is. Egy kétüteges gépvontatású tűzérosztálynak az ütközet tartamára alárendelték egy másik kétüteges osztály tüzlépcsőjét. A fel nem használt osztálytörzs és két üteg parancsnoki szakasza viszont készen állt a támadás térnyerésekor az előrelendülésre és az új rendszer gyors kiépítésére.

Az angol ütegnél az összeköttetések megszervezése viszont olyan, hogy egyetlen figyelőhelyről is vezethető a tűz. Bármely figyelő is be tud avatkozni a harcba, akár az egyik, akár a másik félüteggel, „troop”-pal és természetesen, ha kell, az egész üteggel is. Erre a mi magyar tűzérőségünk is, ha rendszerével elkészült, bármikor képes volt.

Sajátos jellemzője az angol ütegnek, hogy a löelemek kiszámítása — kivéve valamelyik „troop”-nak váratlanul felbukkanó célokra való beavatkozását — a félütegnek alparancsnokai és a főfigyelőhely személyzete által egyidejűleg történik, ami lehetővé teszi az egységesen vezetett tűznél és különösen a megfigyelt összpontosításoknál a löelemek ellenőrzését. (A magyar tűzérősnél ez szintén szokásos volt.)

A jelenlegi olasz tűzérosztály hasonló az angol „battery”-hoz, bár létszámában meghaladja a 200 főt, de még osztályszervezésben, osztálytörzs és két négylöveges üteg.

A szerző szerint célszerű, ha az osztálytörzs elmarad és az angol üteg mintájára az ütegparancsnok vállán nyugszik háborúban a harcászati és lövésszaki, békében a kiképzési és fegyelmi vezetés. Ez létszámában megtakarítást jelent, kiképzésben, vezetésben, gazdaszat, közigazgatási szolgálat terén pedig központosít mindent az ütegparancsnok kezébe.

Végezetül az ismertetett két cikk alapján javasolja a jövőre:

- a) a hadművelleti egységeknél a hármas tagozást,
- b) számbeli egyezést a gyalogzászlóaljak és a tűzérosztályok között,
- c) úgy a tűzérosztályok, mint a gyalogzászlóaljak összevonását nagyobb kötelékbe,
- d) a jelenlegi tűzérosztály helyett egy alapvető tűzéregység „battery” szervezését angol mintára.

Ördögh István